

Karar Sayısı: 441

26 Kasım 2011 tarihinde Tokyo’da imzalanan ve 5/4/2018 tarihli ve 7118 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli “Yükseköğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesi”nin onaylanmasına, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

10 Aralık 2018

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

**Yükseköğretimdeki Yeterliklerin Tanınmasına
İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesi**

Tokyo, 26 Kasım 2011

GİRİŞ

Bu Sözleşmeye Taraflar,

Coğrafi, kültürel, eğitsel ve ekonomik bağlarını güçlendirecek bir ortak irade **rehberliğinde**;

UNESCO Anayasasında belirtildiği üzere "Kuruluşun amacının, eğitim, bilim ve kültür yoluyla milletler arasındaki işbirliğini güçlendirmek suretiyle barış ve güvenliğe katkıda bulunmak" olduğu gerçeğini **hatırlayarak**;

Asya-Pasifik'teki eğitim gelenekleri, sistemleri ve değerleri içerisindeki belirgin çeşitliliğin **farkında olarak**;

Asya-Pasifik'te var olan kültür ve yükseköğretim sistemi çeşitliliğinin fevkalade bir kaynak teşkil ettiğine **inanarak**;

Bilginin ilerlemesini teşvik etmek ve Asya-Pasifik'te yükseköğretimin kalitesini sürekli olarak artırmak için Tarafların insani potansiyelinden optimal düzeyde yararlanmak amacıyla Taraflar arasındaki işbirliğini güçlendirmeye ve ilerletmeye **odaklanarak**;

Asya-Pasifik halklarının, her bir Tarafın vatandaşlarının ve özellikle öğrenci ve akademisyenlerinin, ulusal mevzuata gerekli önemi vermek suretiyle, diğer Tarafların eğitim kaynaklarına erişimini kolaylaştırarak kültürel kaynaklardan tam olarak yararlanmasını sağlamayı **arzu ederek**;

Söz konusu işbirliği çerçevesinde yükseköğretim alanındaki yeterliklerin tanınmasının öğrenci ve akademisyenlerin uluslararası hareketliliğini kolaylaştıracağına **inanarak**;

Ekonomik, sosyal, kültürel ve teknolojik kalkınmayı kolaylaştırma ve Asya-Pasifik bölgesinde barışın teşvik edilmesi amacıyla kültürel değişimleri yoğunlaştırma ihtiyacını **dikkate alarak**;

Birçok Tarafın, yükseköğretimde yeterliklerin tanınmasına ilişkin kendi aralarında ikili veya yerel anlaşmalar imzaladığını **hatırlarken**, bu Sözleşme ile işbirliğini Asya-Pasifik geneline yaymak suretiyle söz konusu çabaları güçlendirmeye istekli olarak;

Ayrıca bu Sözleşmenin, Yükseköğretimde Eğitim ve Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin 1993 UNESCO Tavsiyesi bağlamında olduğu kadar dünyanın başka Bölgelerini de içine alan UNESCO Tanıma Sözleşmeleri bağlamında da değerlendirilmesi gerektiğini **dikkate alarak**;

Bu Sözleşmeler kabul edildiğinden bu yana Asya-Pasifik bölgesinde yükseköğretimde meydana gelen ve ulusal eğitim sistemleri içinde ve arasında çeşitliliğin büyük ölçüde artmasıyla sonuçlanan geniş çaplı değişikliklerin ve hukuki belge ve uygulamaları bu gelişmeleri yansıtacak biçimde uyarlama ihtiyacının **farkında olarak**;

Diğer UNESCO Bölgesel Sözleşmelerine Taraflar ile küresel düzeyde etkin uluslararası işbirliğine girmeye **istekli olarak**;

Yükseköğretimde, Asya-Pasifik'teki öğrenci ve akademisyenlerin hareketliliğini kolaylaştıracak yeterliklerin tanınmasına ilişkin pratik güçlükleri ortak çözümler bulma ihtiyacının **farkında olarak**;

Mevcut tanıma uygulamalarını geliştirme, bunları daha da saydamlastırma ve Asya-Pasifik'teki yükseköğretimin mevcut durumuna daha iyi uyarlama ihtiyacının **farkında olarak**;

Her bir Tarafın, diğer Tarafların verdiği yükseköğretim yeterliklerini tanımalarının, Taraflar arasında akademik hareketliliğin geliştirilmesinde önemli bir tedbiri oluşturduğunu **göz önüne alarak**;

Yaşam boyu eğitimin geliştirilmesi ve eğitimin tüm Tarafların kültürel ortamına uygun şekilde demokratikleştirilmesi için yükseköğretimdeki yeterliklerin mümkün olduğunca geniş ölçüde tanınmasını sağlamayı **arzu ederek**;

Tüm Tarafların bir yeterlikler sistemi oluşturma ve koruma hakkına ve kurumlarının özerkliğine **saygı duyarak**;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmıştır:

BÖLÜM 1. TERİMLERİN TANIMI

Madde I

Bu Sözleşme kapsamında aşağıdaki tanımlar geçerlidir:

1983 Sözleşmesi, 16 Aralık 1983 tarihinde Bangkok'ta kabul edilen Asya ve Pasifik Ülkelerinde Yüksek Öğrenim Çalışmalarının, Diploma ve Derecelerin Tanınmasına Dair Bölgesel Sözleşme anlamına gelir;

(Yükseköğretime) Erişim, yeterliği bulunan adayların yükseköğretime başvurma ve kabul edilmek için değerlendirilme hakkı anlamına gelir;

Akreditasyon, bir yükseköğretim programı veya kurumunun geçerli standartları sağladığını gösterir şekilde tanınmasını veya sertifikalandırılmasını sağlayan değerlendirme ve inceleme süreci anlamına gelir;

(Yükseköğretim kurum ve programlarına) Kabul, yeterliği haiz kişilerin belirli bir kurum ve/veya programda yükseköğrenim görmesine olanak sunma işlemi veya sistemi anlamına gelir;

(Kurum veya programların) Değerlendirilmesi, bir yükseköğretim kurumunun veya programlarının eğitim kalitesini belirleme süreci anlamına gelir;

(Kişisel yeterliklerin) değerlendirilmesi, bir kişinin yabancı ülke yeterliklerinin yetkili tanıma makamı tarafından yazılı olarak veya başka şekilde değerlendirilmesi anlamına gelir;

Yerinden edilmiş kişi, yaşadığı yerden veya çevresinden ve mesleki faaliyetlerinden uzaklaşmaya zorlanmış kişi anlamına gelir;

Yetkili Tanıma Makamı, yabancı ülke yeterliklerinin tanınması ile ilgili kararları vermek üzere hükümetin görevlendirdiği hükümet kuruluşu veya hükümet-dışı kurum anlamına gelir;

Tarafın Bileşenleri; ulusal, vilayet, federal veya bölgesel düzeydeki kamu kuruluşları anlamına gelir;

(Yükseköğretime) Erişimin Genel Şartları, yükseköğretime geçiş için her durumda sağlanması gereken şartlar anlamına gelir;

Yükseköğretim, bir Tarafın ilgili mercileri tarafından yükseköğretim sistemi kapsamında tanınan orta öğretim sonrası eğitim, öğretim veya araştırma faaliyetleri anlamına gelir;

Yükseköğretim Kurumu, bir Tarafın ilgili mercileri tarafından tanınan yükseköğretim veren kuruluş anlamına gelir;

Yükseköğretim Programı, bir Tarafın ilgili mercileri tarafından yükseköğretim sistemi kapsamında tanınan ve tamamlandığında öğrenciyi yükseköğretimde yeterlik kazandıran eğitim programı anlamına gelir;

Mutatis mutandis, "gerekli değişikliklerin dikkate alınması şartıyla" anlamına gelen Latince bir ibaredir;

Geleneksel olmayan yöntemler, alternatif arz mekanizmaları ile kazanılan yeterlikler anlamına gelir;

Kısmi Öğrenim, bir yükseköğretim programının, kendi başına tam bir program oluşturmayan, ancak ciddi bilgi ve beceri kazanımı ile eşdeğer olarak kabul edilebilen herhangi bir homojen bölümü anlamına gelir;

Yükseköğretime Geçiş Sağlayan Yeterlik, ilgili mercilerce düzenlenen, bir eğitim programının başarıyla tamamlandığını tescil eden ve bu yeterliğe sahip olan kişiye yükseköğretime kabul edilme hakkı veren yeterlik anlamına gelir;

Yükseköğretimde Yeterlik, bir yükseköğretim programının başarıyla tamamlandığını onaylayan yükseköğretim kurumu tarafından verilen herhangi bir derece, diploma veya diğer sertifika anlamına gelir;

Kalite Güvencesi, bir yükseköğretim sistemi, kurumu veya programının ilgililere kabul edilebilir standartların sağlandığı ve geliştirildiği güvencesinin verilmesi amacıyla sürekli bir değerlendirme ve geliştirme süreci anlamına gelir;

Önceki Öğrenmenin Tanınması, kişinin örgün ve/veya yaygın eğitim yoluyla edindiği bilgi ve becerileri resmi olarak tanıma süreci anlamına gelir;

Yeterliklerin Tanınması, bir Tarafın yetkili tanıma mercileri tarafından tanımlandığı ve sağlandığı üzere, yabancı eğitim yeterliklerinin değerinin resmi olarak kabul edilmesi anlamına gelir;

Orta Eğitim, ilk, hazırlık veya ara ya da temel eğitimi takip eden ve hedefleri arasında öğrencileri yükseköğretime hazırlamak, öğrencilerin orta öğretim diploması almasını veya öğrencilerin bir yükseköğretim kurumuna kaydolmasını sağlamak olan, her tür öğrenim düzeyi anlamına gelir;

(Yükseköğretim kurumuna kabul için) Özel Şartlar, belli bir yükseköğretim programına kabul edilmek veya yükseköğretimde belli bir çalışma alanında özel yeterlikler kazandırmak amacıyla genel şartların yanı sıra yerine getirilmesi gereken şartlar anlamına gelir ve

UNESCO Diploma Eki, yaygın olarak Lizbon Tanıma Sözleşmesi olarak bilinen Avrupa Bölgesinde Yükseköğretim ile ilgili Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Sözleşmeye ait bir başvuru belgesi olup , bu ekin iliştiirildiği esas belgede adı geçen şahısca izlenen ve başarıyla tamamlanan çalışmaların özelliği, düzeyi, bağlamı, içeriği ve konumu hakkında bir açıklama anlamına gelir.

BÖLÜM II. YETKİLİ TANIMA MAKAMLARI

Madde II.1

1. Taraflardan birinin merkezi makamlarının tanıma ile ilgili konularda karar yetkisine sahip olduğu durumlarda söz konusu Taraf doğrudan doğruya bu Sözleşme hükümlerine tabi olacak ve Tarafın ülkesinde bu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını sağlamak üzere gerekli düzenlemeleri yapacaktır.
2. Tanıma ile ilgili konularda karar yetkisi bir Tarafın bileşenlerine aitse bu Taraf, depozitere, imza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma ya da taraf olma belgelerini tevdi ederken veya daha sonra, geçerli anayasal durumuna veya yapısına ilişkin kısa bir bildirimde bulunacaktır. Bu tür durumlarda Taraf bileşenlerinin bu şekilde bildirilmiş olan yetkili tanıma makamları, Tarafın ülkesinde bu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını sağlamak üzere gerekli düzenlemeleri yapacaktır.
3. Tanıma ile ilgili konularda karar alma yetkisi münferit yükseköğretim kurumlarına veya diğer kuruluşlara ait ise anayasal durumuna veya yapısına göre her bir Taraf bu Sözleşme metnini söz konusu kurum veya kuruluşlara iletcek ve Sözleşme hükümlerinin olumlu değerlendirilmesini ve uygulanmasını cesaretlendirmeye yönelik mümkün olan tüm önlemleri alacaktır.
4. Bu maddenin 1, 2 ve 3. fıkrası hükümleri *mutatis mutandis* olarak Tarafların bu Sözleşmenin müteakip maddelerinde kaydedilen yükümlülüklerine uygulanacaktır.

Madde II.2

Her bir Taraf, imza sırasında veya herhangi bir zamanda onay, kabul, tasdik ya da kabul belgesini tevdi ederken, tanıma ile ilgili konularda farklı kategorilerdeki kararları almaya yetkili olan makamlarını bu Sözleşmenin depoziterine bildirecektir.

Madde II.3

Bu Sözleşmede yer alan hiçbir husus, herhangi bir Taraf açısından bağlayıcı olan, mevcut ya da gelecekte akdedilecek olan bir antlaşmada yer alan veya bu antlaşmadan kaynaklanan yükseköğretim yeterliklerinin tanınmasına ilişkin daha elverişli hükümlere istisna oluşturmaz.

BÖLÜM III. YETERLİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN TEMEL İLKELER

Madde III.1

1. Tarafların herhangi birinde düzenlenmiş olan yeterliklere sahip olan kişiler, yetkili tanıma makamına başvuruları halinde bu yeterliklerin bir değerlendirmesine zamanlıca ve uygun koşullarda erişebileceklerdir.
2. Yeterlikleri haiz kişilere bu hakkı temin etmek amacıyla her bir Taraf, yeterliklerin tanınması konusundaki başvuruların kazanılmış olan bilgi ve becerileri ön planda tutacak şekilde değerlendirilmesi amacıyla uygun olan düzenlemeleri yapmayı taahhüt eder.

Madde III.2

Her bir Taraf devlet, yeterlikleri değerlendirmede ve tanımada uygulanan usul ve kriterlerin saydam, tutarlı, güvenilir, hakkaniyete uygun ve ayrımcılık yaratmayacak şekilde olmasını temin edecektir.

Madde III.3

1. Tanımaya ilişkin kararlar, tanınması istenen yeterlikler hakkında uygun bilgiye dayanarak verilecektir.
2. İlk aşamada, yeterli bilgi verme sorumluluğu yeterlik sahibi kişiye ait olup bu kişi söz konusu bilgiyi hüsnüniyetle sağlayacaktır.
3. Taraflar, kendi eğitim sistemlerine ait tüm eğitim kurumlarını, sözkonusu kurumlarda kazanılmış olan yeterliklerin değerlendirilmesi amacıyla gelebilecek her türlü makul talebin karşılanması hususunda, duruma göre, talimatlandırarak veya cesaretlendirileceklerdir. Taraflar özellikle, kendi eğitim sistemlerine ait kurumları, talep halinde ve makul bir süre içinde, yeterlikleri haiz kişilere veya tanımayı gerçekleştirmesi istenen Tarafın kurumlarına veya yetkili tanıma makamlarına konuyla ilgili bilgi vermeye teşvik edeceklerdir.
4. Yeterliklerin değerlendirilmesine yararlı olacak bilgiler uygun şekilde sağlandığı müddetçe, yapılan başvurunun gerekli şartları karşılamadığını kanıtlama sorumluluğu yetkili tanıma makamına aittir.

Madde III.4

Yeterliklerin tanınmasını kolaylaştırmak amacıyla Tarafların her biri kendi eğitim sistemi hakkında yeterli ve açık bilgi verilmesini temin edecektir.

Madde III.5

Yeterliklerin tanınması hakkındaki kararlar, yetkili tanıma makamı tarafından önceden belirlenen ve başvuruya ilişkin tüm gerekli bilgilerin sunulduğu tarihten itibaren hesaplanan makul süre zarfında alınacaktır. Tanıma verilmediği takdirde, reddetme nedenleri belirtilecek ve yeterlik sahiplerinin daha sonraki bir aşamada tanımayı sağlamak için alabileceği olası önlemlere dair bilgi verilecektir. Şayet tanıma verilmezse veya herhangi bir karar alınmazsa yeterlik sahibi, her bir Taraftaki uygun usullere göre makul bir süre zarfında temyiz başvurusu yapma hakkına sahip olacaktır.

BÖLÜM IV. YÜKSEKÖĞRETİME ERİŞİM SAğLAYAN YETERLİKLERİN TANINMASI

Madde IV.1

Her bir Taraf, kendi yükseköğretim programlarından her birine erişimde, diğer Taraflarca verilen ve bunlara mukabil yükseköğretim programlarına erişim için genel şartları sağlayan yeterlikleri, yeterliklerin alındığı Tarafın şartları ile yeterliklerin tanınması istenen Tarafın şartları arasında önemli bir farklılık olduğunun gösterilebildiği haller dışında tanıyacaktır.

Madde IV.2

Alternatif olarak, bir Tarafın, diğere Taraplardan birinde verilen yeterliğe sahip kişinin talebi üzerine bu yeterliğin bir değerlendirmesini elde etmesini sağlaması kâfi olacak ve bu durumda Madde IV.1 hâkûmleri, *mutatis mutandis* olarak uygulanacaktır.

Madde IV.3

Belli bir yükseköğretim programına kabulün, erişime ilişkin genel şartlara ek olarak özel şartların yerine getirilmesine bağlı olduğu durumlarda, ilgili Tarafın yetkili tanıma makamları, diğere Taraplarda kazanılan yükseköğretim yeterliklerine sahip kişilere ek şartlar getirebilir veya diğere Taraplarda kazanılan yükseköğretim yeterliklerine sahip kişilerin, mukabil şartları yerine getirip getirmediğini değerlendirebilir.

Madde IV.4

Alındıkları Taraf ÷lkede, mezuniyet belgelerinin yükseköğretime erişim için bir ön şart olarak ek yeterlik sınavları ile birlikte yükseköğretime erişim hakkı tanıdığı durumlarda, diğere Taraplar erişimi bu şartlara bağlayabilir veya kendi eğitim sistemleri içerisinde bu tür ek şartları karşılayacak bir alternatif önerebilir.

Madde IV.5

Madde IV.1 ila IV.4 hâkûmleri saklı kalmak şartıyla, bir yükseköğretim kurumuna veya böyle bir kurumdaki bir yükseköğretim programına kabul, sınırlı veya seçici olabilir. Bir yükseköğretim kurumuna ve/veya yükseköğretim programına kabulün seçici olduğu bu gibi durumlarda kabul usulleri, yabancı ÷lkelerde kazanılmış yeterliklerin yükseköğretimde akreditasyonunun, III. Bölümde belirtilen temel hakkaniyet ve ayrımcılık karşıtlığı prensiplerine göre yürüt÷lmesini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.

Madde IV.6

Madde IV.1 ila IV.5 hâkûmleri saklı kalmak şartıyla, belli bir yükseköğretim kurumuna kabul, yeterlik sahibi kişilerin, sözkonusu öğrenimi verimli bir şekilde gerçekleştirmelerini sağlamak amacıyla ilgili kurumun eğitim öğretim dili veya dillerinde ya da belirtilen başka dillerde yeterliliklerini kanıtlamaları şartına bağlanabilir.

Madde IV.7

Geleneksel olmayan yollarla kazanılan ve bir Tarafta yükseköğretime erişime izin veren yeterlikler diğere Taraplarda hakkaniyetle değerlendirilecektir.

Madde IV.8

Yükseköğretim kurumlarına kabul için her bir Taraf, ÷lkesi içerisinde faaliyet gösteren yabancı eğitim kurumlarınca verilen yeterliklerin tanınmasını, ulusal mevzuatta veya bu kurumların menşei olan Taraf ile imzalanan özel anlaşmalarda yer alan belli koşullara bağlayabilir.

BÖLÜM V. KISMİ ÖĞRENİMİN TANINMASI

Madde V.1

Her bir Taraf, başka bir Taraftaki bir yükseköğretim programı çerçevesinde tamamlanan kısmi eğitimleri uygun olduğu hallerde tanıyacak ya da en azından değerlendirmeye alacaktır. Bu tanıma, gerçekleştirilen kısmi öğrenim ile tanınması talep edilen Tarafın yükseköğretim programının kısmi ve/veya tamamı arasında ciddi bir farklılık olmaması şartıyla, tanınma istenen Tarafın bir yükseköğretim programının tamamlanması amacıyla kısmi öğrenimin değerlendirmeye alınmasını kapsayacaktır.

Madde V.2

Madde V.1, geleneksel olmayan yöntemlerle gerçekleştirilmiş kısmi öğrenimler için *mutatis mutandis* olarak uygulanır.

Madde V.3

Her bir Taraf özellikle, kısmi öğrenimin tanınmasını aşağıdaki durumlarda kolaylaştıracaktır:

- (a) i. Söz konusu kısmi öğrenimden sorumlu yükseköğretim kurumu veya yetkili tanıma makamı ile
ii. istenen tanınmadan sorumlu yükseköğretim kurumu veya yetkili tanıma makamı arasında önceden bir anlaşma yapılmış ise;
- (b) Kısmi öğrenimin tamamlandığı yükseköğretim kurumu, öğrencinin, adı geçen kısmi öğrenimin gereksinimlerini başarıyla tamamladığını gösteren belge veya akademik not çizelgesi vermiş ise.

BÖLÜM VI. YÜKSEKÖĞRETİMDEKİ YETERLİKLERİN TANINMASI

Madde VI.1

Tanıma kararının temelde yükseköğretimde yeterlik ile tasdik edilmiş bulunan bilgi ve becerilere dayalı olduğu ölçüde her bir Taraf, arada büyük bir farklılık olduğunun gösterilememesi kaydıyla, diğer bir Tarafa verilen yükseköğretimde yeterlikleri tanıyacaktır.

Madde VI.2

Alternatif olarak, bir Tarafın, diğer Taraplardan birinde verilen yükseköğretimde yeterliğe sahip kişinin talebi üzerine bu yeterliğin bir değerlendirmesini elde etmesini sağlaması kâfi olacak ve bu durumda Madde VI.1 hükümleri, *mutatis mutandis* olarak uygulanacaktır.

Madde VI.3

Madde VI.1 ve VI.2, bir Tarafın eğitim sistemi çerçevesinde ve ulusal düzenlemelerin hükümleriyle uyumlu olarak geleneksel olmayan yöntemlerle kazanılmış yükseköğretim yeterliliklerine *mutatis mutandis* olarak uygulanır.

Madde VI.4

Bir Taraf devletin belirlemiş olduğu yükseköğretim yeterliklerin başka bir Taraf tarafından tanınması aşağıdaki sonuçların bir ya da birkaçını beraberinde getirebilir:

- (a) ilgili sınavlar dahil olmak üzere ileri yükseköğretime, veya tanınma istenen Tarafın yeterliklerini haiz kişiler için uygulanan şartlar altında lisans üstü derslere erişim;
- (b) tanınma istenen Taraftaki veya bu Tarafın bir bölümündeki kanun ve yönetmeliklere tabi olarak bir akademik unvan kullanılması;
- (c) tanınma istenen Taraftaki veya bu Tarafın bir bölümündeki kanun ve yönetmeliklere tabi olarak çalışma fırsatlarına erişim.

Madde VI.5

Bir Tarafın vermiş olduğu yükseköğretimde yeterliklerinin başka bir Tarafın yetkili tanıma makamı tarafından yapılan değerlendirmesi, aşağıdakilerden bir veya birkaçına yönelik tavsiye niteliğinde olabilir:

- (a) bağlı programlara kabul amacıyla bir eğitim kurumu;
- (b) diğer herhangi bir yetkili tanıma makamı;
- (c) potansiyel işverenler.

Madde VI.6

Her bir Taraf, ülkesi içerisinde faaliyet gösteren yabancı yükseköğretim kurumlarınca verilen yükseköğretimde yeterliklerin tanınmasını, ulusal mevzuatta veya bu kurumların menşei olan Taraf ile imzalanan özel anlaşmalarda yer alan belli koşullara bağlayabilir.

BÖLÜM VII. SIĞINMACI, YERİNDEN EDİLMİŞ VE SIĞINMACILARA BENZER DURUMDAKİ KİŞİLERİN YETERLİKLERİNİN TANINMASI

Madde VII

Her bir Taraf, kendi eğitim sistemi çerçevesinde ve kendi anayasal, yasal ve yönetmelik şartları uyarınca, sığınmacıların, yerinden edilmiş kişilerin ve sığınmacılara benzer durumdaki kişilerin yükseköğretim programlarına erişimi veya çalışma faaliyetleri için gereken yeterliklerin tanınması için, önceki öğrenimlerin tanınması da dâhil olmak üzere, Tarafardan herhangi birinde kazanılan yeterliklerin belge niteliğindeki delillerle ispatlanmadığı hallerde bile gereken şartları yerine getirip

getirmediğini hızlı ve adil biçimde belirlemeye yönelik olarak uygun prosedürleri geliştirmek için her türlü makul girişimde bulunacaktır.

BÖLÜM VIII. DEĞERLENDİRME/AKREDİTASYON VE TANIMA KONULARI HAKKINDA BİLGİ

Madde VIII.1

Her bir Taraf, diğer Tarafların yetkili tanıma makamlarının, kendi yükseköğretim sistemi tarafından verilen yeterliklerin kalitesinin, tanıma talep edilen Tarafça tanınmasını haklı çıkaracak düzeyde olup olmadığının değerlendirilmesi amacıyla, yükseköğretim sistemi kapsamındaki her bir kurum ve kalite güvence sistemi hakkında yeterli bilgi sunacaktır. Sunulacak bilgi şunları kapsar:

- (a) yükseköğretim sisteminin tanıtımı;
- (b) yükseköğretim sistemine ait farklı türdeki yüksek öğretim kurumlarına ve her tür kurumun tipik özelliklerine ait genel bilgi;
- (c) yükseköğretim sistemi kapsamında tanınan ve/veya akreditasyon almış (kamu ve özel) yükseköğretim kurumlarının, söz konusu kurumların çeşitli türlerden yeterlikler verme yetkilerini ve her bir kurum ve programa katılım için gerekli şartları gösteren listesi;
- (d) kalite güvence mekanizmalarına ilişkin bir açıklama;
- (e) Tarafın kendi eğitim sistemi kapsamında kabul ettiği ancak ülkesi dışında bulunan eğitim kurumlarının listesi.

Madde VII.2

Her bir Taraf,

- (a) yükseköğretim sistemi ve yeterlikleri hakkında yetkili ve doğru bilgiye erişimi kolaylaştırmak;
- (b) diğer Tarafların yükseköğretim sistemleri ve yeterlikleri hakkında bilgiye erişimi kolaylaştırmak ve
- (c) yeterliklerin değerlendirmesi ve tanıma konuları hakkında ulusal mevzuat ve yönetmelikler uyarınca bilgi ve tavsiyelerde bulunmak

suretiyle yüksek öğretimdeki yeterliklerin tanınmasını kolaylaştıracak, uygun, doğru ve güncel bilgileri sunacaktır.

Madde VIII.3

Her bir Taraf, yükseköğretim hakkında bilgi sunacak bir ulusal bilgi merkezinin geliştirilmesi ve sürdürülmesi için gerekli tedbirleri alacaktır. Ulusal bilgi merkezinin özellikleri değişiklik gösterebilir.

Madde VIII.4

Taraflar gerek ulusal bilgi merkezleri aracılığıyla gerek başka yollarla,

(a) “UNESCO Diploma Eki” veya karşılaştırılabilir diğer yeterlik eklerinin ve

(b) ilgili yükseköğretim kurumlarına ait ve bu kurumların ulusal mevzuat ve yönetmeliklerine tabi olmak üzere “Sınır Ötesi Yüksek Öğretim Faaliyetlerinde UNESCO/OECD Kalite Kılavuzu” ve/veya Taraf ülkeler tarafından üretilen emsal dokümanın kullanımını teşvik edecektir.

BÖLÜM IX. UYGULAMA

Madde IX.1

İşbu Sözleşmenin uygulanmasının denetlemesinden, geliştirilmesinden ve kolaylaştırılmasından sorumlu organ, bundan böyle “Komite” olarak anılacak olan Yüksek Öğretimdeki Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesi Komitesi olacaktır.

Madde IX.2

1. İşbu Sözleşmeyle oluşturulan Komite tüm Taraflardan birer temsilciden oluşacaktır.
2. Bu Sözleşmeye Taraf olmayan devletler Komite toplantılarına gözlemci olarak katılabilir. Bölgede tanınma alanında aktif olan resmi kurumların ve sivil toplum örgütlerinin temsilcileri de Komite toplantılarına gözlemci olarak katılmaya davet edilebilirler.
3. Komite, Tarafların oy çokluğu ile Tarafların yetkili tanıma makamlarını, bu Sözleşmenin uygulanması ve yükseköğretimde yeterliklerin tanınması için yapılan başvuruların değerlendirilmesi sırasında yönlendirecek tavsiye, açıklama, protokol ve iyi uygulama örneklerini kabul edebilir. Bu metinler Taraflar açısından bağlayıcı olmamakla birlikte Taraflar bunların hayata geçirilmesini sağlamak, yetkili tanıma makamlarının dikkatini bunlara çekmek ve başvuruları cesaretlendirmek için gerekli çalışmaları yapar.
4. Komite, UNESCO himayesinde kabul edilen Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Sözleşmelerin Uygulanması için UNESCO Bölgesel Komiteleri ile bağlantıda kalmaya devam edecektir.
5. Tarafların salt çoğunluğu yeter sayıyı oluşturacaktır.
6. Komite Çalışma Usullerini kabul edecektir. En az üç yılda bir olağan toplantı yapacaktır. Komite ilk olarak işbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesini takip eden yıl içinde toplandıktan sonra uygulamanın düzenlenmesi amacıyla takip eden beş yıl boyunca yılda bir kez toplanacaktır.
7. Komite Sekreterliği rolünü, UNESCO Genel Direktörü üstlenecektir.

Madde IX.3

1. Akademik hareketlilik ve tanıma hakkında ulusal bilgi merkezleri ağı kurulacak ve bu ağlar işbu Sözleşmenin yetkili tanıma makamlarınca pratikte uygulanmasına destek verecek ve yardım edecektir.
2. Taraflardan her biri, birer ulusal bilgi merkezi üyesini ulusal bilgi merkezleri ağına görevlendirecektir. Birden fazla ulusal bilgi merkezinin kurulduğu veya faaliyet gösterdiği

durumlarda, tamamı ağı üye olacak ancak söz konusu ulusal bilgi merkezleri yalnızca bir oya sahip olacaktır.

3. Ulusal bilgi merkezleri ağı genel kurulu, yılda bir kez toplanacaktır. Kurul Başkanını ve divanını kendisi belirleyecektir.
4. Ulusal bilgi merkezleri ağı Sekreterliği rolünü, UNESCO Genel Direktörü üstlenecektir.
5. Ulusal bilgi merkezleri ağı, Taraffardan akademik tanıma ve hareketlilik hakkında bilgi alacaktır.

BÖLÜM X. NİHAİ HÜKÜMLER

Madde X.1

1. Bu Sözleşme tüm UNESCO Üye Devletlerinin ve Vatikan'ın imza ve onayına, kabul, tasdik veya katılımına açık olacaktır.
2. Bu Devletler aşağıdakiler marifetiyle işbu Sözleşmeye bağlılıklarını belirtebilirler:
 - (a) onay, kabul, tasdik veya katılım ile ilişkin çekincesiz imza;
 - (b) onay, kabul, tasdik veya katılım tabi imza ve müteakiben onay, kabul, tasdik veya katılım;
 - (c) onay, kabul, tasdik veya katılım belgesinin tevdi edilmesi.
3. Onay, kabul, tasdik veya katılım belgeleri, bundan böyle "depoziter" olarak anılacak olan UNESCO Genel Direktörüne tevdi edilecektir.

Madde X.2

İşbu Sözleşme, Asya-Pasifik bölgesinin beş UNESCO Üye Devletinin Sözleşmeye bağlılığını ifade etmesini takip eden bir aylık sürenin sona ermesini izleyen ayın birinci günü yürürlüğe girecektir. Her bir diğer Devlet için yine Sözleşmeye bağlılıklarını ifade ettikleri tarihten sonra bir aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

Madde X.3

1. İşbu Sözleşmeye Taraf olup halihazırda 1983 Sözleşmesine taraf olmayan Devletler, 1983 Sözleşmesine Taraf olmaktan imtina etmeyi taahhüt ederler.
2. Aynı anda hem bu Sözleşmenin hem 1983 Sözleşmesinin Tarafları:
 - (a) İkili ilişkilerinde işbu Sözleşme hükümlerini uygulayacaklar ve
 - (b) İşbu Sözleşmeye Taraf olmayıp 1983 Sözleşmesine Taraf olan devletlerden herhangi biriyle olan ilişkilerinde 1983 Sözleşmesini uygulamaya devam edeceklerdir.

Madde X.4

1. Her bir devlet imza tarihinde veya onay, kabul, tasdik veya katılım belgelerini teslim ederken işbu Sözleşmeyi uygulanacağı ülkesi veya ülkelerini belirtebilir.
2. Tüm Devletler, herhangi bir ileri tarihte, depozitere bildirimde bulunmak suretiyle işbu Sözleşmenin uygulamasını, bildirimde belirtilen herhangi bir diğer ülkesine genişletebilir. Bu ülkeye ilişkin olarak Sözleşme, söz konusu bildirimde depozitere ulaştığı tarihten sonraki bir aylık sürenin sona ermesini izleyen ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

Madde X.5

1. Herhangi bir Taraf, istediği zaman, depozitere bildirimde bulunarak işbu Sözleşmeden ayrılabilir.
2. Bu ayrılma, bildirimde depozitere ulaştığı tarihten itibaren on iki aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın birinci günü yürürlüğe girecektir. Ancak ayrılma işbu Sözleşmenin hükümlerine göre önceden alınmış olan tanıma kararlarını etkilemeyecektir.
3. Bir Tarafın işbu Sözleşmenin amacına veya hedefine ulaşması açısından kritik bir hükmü ihlal etmesi sonucunda işbu Sözleşmenin uygulanmasının sonlandırılması veya askıya alınması halinde uluslararası hukuk kuralları işletilecektir.

Madde X.6

1. Her bir devlet, imza tarihinde veya onay, kabul, tasdik veya katılım belgelerini teslim ederken, işbu Sözleşmenin aşağıdaki maddelerinden bir veya birkaçını tamamen veya kısmen uygulamama hakkını saklı tuttuğunu açıklayabilir: Madde IV.7, Madde V.1, Madde V.2, Madde V.3, Madde IV.3 ve Madde VIII.4. Bunun dışında bir çekince konulamaz.
2. Önceki paragraf uyarınca çekince koyan herhangi bir devlet, çekincelerini, depozitere bildirimde bulunarak tamamen veya kısmen geri alabilir. Geri alma, tebligatın depoziterin eline ulaştığı tarih itibarıyla geçerlik kazanacaktır.
3. İşbu Sözleşmenin hükümlerinden biri ile ilgili çekince belirtmiş olan bir Taraf, bu hükmün başka bir Taraf tarafından uygulanmasını talep edemez; ancak eğer çekincesi kısmi veya şarta bağlı ise bu hükmün kabul ettiği ölçüde uygulamasını talep edebilir.

Madde X.7

1. İşbu Sözleşme üzerinde, Tarafların üçte iki çoğunluğu ile Komite tarafından değişiklik yapılabilir. Bu şekilde kabul edilen değişiklikler işbu Sözleşmeye bağlı bir Protokol olarak eklenecektir. Protokol, yürürlüğe girmesine ilişkin şartları belirleyecektir; ancak bunlar mutlak surette Tarafların söz konusu Protokole bağlılığını bildirmesini içerecektir.
2. Yukarıda 1. paragrafta belirtilen usul uyarınca bu Sözleşmenin III. Bölümünde herhangi bir değişiklik yapılamaz.

3. Her türlü değişlik teklifi depozitere bildirilecek, depoziter bunları Komite toplantısından en az üç ay önce Tarafılara iletacaktır. Depoziter ayrıca UNESCO Yürütme Kurulunu bilgilendirecektir.

Madde X.8

Depoziter, aşağıdakilerden herhangi birinin gerçekleşmesi halinde bu Sözleşmenin Taraflarıyla birlikte diğer UNESCO Üye Devletlerini bilgilendirecektir:

- (a) Madde X.1.2 hükümlerine göre imza atılması;
- (b) Madde X.1.2 hükümlerine göre herhangi bir onay, kabul, tasdik veya katılım belgesinin teslim edilmesi;
- (c) Madde X.2 hükümlerine göre işbu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihi;
- (d) Madde X.6 hükümlerine göre herhangi bir çekince bildirme ve çekinceyi geri çekme;
- (e) Madde X.5 hükümlerine göre işbu Sözleşmeden herhangi bir ayrılma;
- (f) Madde X.4 hükümlerine göre yapılan herhangi bir bildirim;
- (g) Madde X.7 hükümlerine göre yapılan herhangi bir teklif;
- (h) Madde II.2 hükümlerine göre yetkili tanıma makamları ile ilgili yapılan bildirimler;
- (i) İşbu Sözleşmeye ilişkin diğer işlem, bildirim veya ihbarlar.

Yukarıdaki hükümleri kabul zımında aşağıda imzaları bulunan yetkilendirilmiş temsilciler, işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

2011 yılının Kasım ayının yirmi altıncı günü Tokyo'da Çince, İngilizce ve Rusça olarak hazırlanmıştır. Metinlerin hepsi aynı derecede bağlayıcı olup asıl nüshası Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Örgütü arşivinde muhafaza edilecektir. Madde X.1'de anılan tüm Devletlere ve Birleşmiş Milletler Sekreteryasına birer onaylı nüsha gönderilecektir.

Afganistan Demokratik Halk Cumhuriyeti Adına

Ermenistan Cumhuriyeti Adına

Gayane Harutyunyan

İcra Direktörü

Ulusal Akademik Tanıma ve Hareketlilik Bilgi Merkezi

Azerbaycan Cumhuriyeti Adına

Avustralya Adına

Bangladeş Halk Cumhuriyeti Adına

Md. Iqbal Khan Chowdhury

Müsteşar Yardımcısı

Eğitim Bakanlığı

Butan Krallığı Adına

Brunei Darussalam Adına

Kamboçya Krallığı Adına

Im Sethy

Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanı

Çin Halk Cumhuriyeti Adına

Du Yubo

Eğitim Bakanı Yardımcısı

Cook Adaları Adına

Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti Adına

Fiji Adaları Cumhuriyeti Adına

Hindistan Cumhuriyeti Adına

Endonezya Cumhuriyeti Adına

İran İslam Cumhuriyeti Adına

Jaonya Adına

Kazakistan Cumhuriyeti Adına

Kiribati Cumhuriyeti Adına

Kırgız Cumhuriyeti Adına

Laos Demokratik Halk Cumhuriyeti Adına

Lytou Bouapao

Eğitim ve Spor Bakan Yardımcısı

Malezya Adına

Maldivler Cumhuriyeti Adına

Marşal Adaları Cumhuriyeti Adına

Mikronezya Federe Devletleri Adına

Moğolistan Halk Cumhuriyeti Adına

Myanmar Birliği Cumhuriyeti Adına

Nauru Cumhuriyeti Adına

Nepal Krallığı Adına

Yeni Zelanda Adına

Niue Adına

Pakistan İslam Cumhuriyeti Adına

Palau Cumhuriyeti Adına

Papua Yeni Gine Bağımsız Devleti Adına

Filipinler Cumhuriyeti Adına

Kore Cumhuriyeti Adına

Kim Eung-Gweon

Üniversite ve Kolejlerden Sorumlu Bakan Yardımcısı

Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı

Rusya Federasyonu Adına

Samoa Bağımsız Devleti Adına

Singapur Cumhuriyeti Adına

Solomon Adaları Adına

Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Adına

Tacikistan Cumhuriyeti Adına

Tayland Krallığı Adına

Timor-Leste Demokratik Cumhuriyeti Adına

Joao Cancio Freitas

Eğitim Bakanı

Tonga Krallığı Adına

Türkiye Cumhuriyeti Adına

Prof. Dr. Saban Çalış

Yükseköğretim Kurulu Başkan Yardımcısı

Türkmenistan Adına

Tuvalu Adına

Özbekistan Cumhuriyeti Adına

Vanuatu Cumhuriyeti Adına

Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Adına

Vatikan Adına

Joseph Chennoth

Japonya Büyükelçisi